

46. REDNA SEJA VLADE

Ljubljana, 20. 4. 2023 - Vlada RS je na 46. redni seji med drugim potrdila predlog rebalansa državnega proračuna za leto 2023, določila besedilo predloga novele Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2023 in 2024 in sprejela sklep o delnem povračilu stroškov občinam zaradi povečanega nadzora državne meje. Sprejeta je bila tudi Resolucija o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050.

Predlog rebalansa državnega proračuna za leto 2023

Vlada RS je potrdila predlog rebalansa državnega proračuna za leto 2023, ki sledi reorganizaciji vlade. Prihodki bodo po načrtih dosegli 13,14 milijarde evrov, odhodki pa 16,08 milijarde evrov. Glede na sprejeti proračun se odhodki znižujejo za 609 milijonov evrov, med drugim zaradi uspešnega boja z energetske draginjo in nižjega obsega potrebnih sredstev za njeno blaženje.

Vlada je letos reorganizirala državno upravo. Pri nekaterih ministrstvih so se spremenila delovna področja, hkrati pa so nastala tudi nova ministrstva. Ker je nemoteno, učinkovito in transparentno delovanje državnih organov možno zagotoviti le tako, da imajo ti svoj finančni načrt, je vlada pripravila tako imenovani tehnični rebalans proračuna.

Trenutno veljavni proračun je pripravljen na podlagi jesenske gospodarske napovedi Urada RS za makroekonomske analize in razvoj ter ocene prihodkov za leto 2022, ob pripravi rebalansa pa so upoštevana posodobljena makroekonomska izhodišča iz pomladanske gospodarske napovedi za leto 2023 in proračunska realizacija v prvih treh mesecih letošnjega leta.

Vlada RS pojasnjuje, da so prihodki v predlogu rebalansa v primerjavi s sprejetim proračunom nižji za 1,7 odstotka oziroma 233 milijonov evrov, in sicer zaradi nižje ocene davčnih prihodkov, predvsem iz naslova dohodnine, pri čemer je padec prihodkov iz naslova dohodnine, ki pripada državnemu proračunu, posledica dogovora Vlade RS z združenji občin, s čimer je bila povprečnina zvišana na 700 evrov za leti 2023 in 2024.

Nižji prihodki od jesenske napovedi bodo tudi iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb (DDPO), kar je posledica nižjega proračuna DDPO za leto 2022, ki ga je FURS izračunal na podlagi oddanih obračunov DDPO za leto 2022. In nenazadnje nižji prihodki iz proračuna Evropske unije, pri čemer gre le za spremembo dinamike prihodkov iz naslova perspektive 2014-2020 (zadržanje 167 mio do leta 2025) in perspektive 2021-27, ne pa za izgubo sredstev.

Odhodki v rebalansu so v primerjavi s sprejetim proračunom nižji za 3,6 odstotka oziroma 609 milijonov evrov, med drugim zaradi uspešnega boja z energetske draginjo

in nižjega obsega potrebnih sredstev za njeno blaženje. Ob jesenski pripravi proračuna so bile razmere na trgu energentov bistveno bolj nepredvidljive v primerjavi s trenutnimi, zato je vlada sredstva za ta namen ustrezno prilagodila. Vlada RS je znižala tudi načrtovano rezervo za financiranje ukrepov, povezanih s covidom-19, zaradi spremenjene dinamike izvajanja projektov pa je Vlada RS znižala tudi načrtovane izdatke iz naslova kohezijske politike za obdobje 2021-2027.

Načrtovani primanjkljaj je glede na sprejeti proračun nižji za 376 milijonov evrov in znaša 2,94 milijarde evrov oziroma 4,5 odstotka bruto domačega proizvoda.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024

Zaradi nemotenega izvrševanja proračuna je Vlada RS sprejela tudi predlog novele Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2023 in 2024. Spremembe se med drugim nanašajo na zagotavljanje sredstev proračunskemu skladu za izvajanje Načrta za okrevanje in odpornost, kar bo, ne glede na morebitne zamike pri doseganju mejnikov, omogočalo učinkovito črpanje sredstev mehanizma za okrevanje in odpornost.

Novela določa tudi obseg dopustnega zadolževanja države za letošnje leto, in sicer se to z dosedanjih 4,97 milijarde evrov znižuje na 4,17 milijarde evrov. Največji obseg dopustne zadolžitve države se namreč določi na podlagi bilance prihodkov in odhodkov, finančnih terjatev in naložb ter odplačila glavnice dolga, ki zapadejo v plačilo v tekočem proračunskem letu.

Delno povračilo stroškov občinam zaradi povečanega nadzora državne meje

Vlada RS je ugotovila obstoj povečanega nadzora državne meje v letu 2022 v določenih občinah. Skupna višina zagotovljenih sredstev v letu 2023 za delno povračilo stroškov občinam znaša 2.500.000 evrov, prav tako je določena višina povračila posamezni občini.

Povečan nadzor državne meje pomeni intenzivnejše izvajanje dejavnosti in ukrepov na podlagi Zakona o nadzoru državne meje in Zakonika o schengenskih mejah, kar zahteva povečano prisotnost policije na območju občin ob državni meji. Povečan nadzor državne meje na predlog Ministrstva za notranje zadeve s sklepom ugotovi Vlada Republike Slovenije, ki tudi odloči o višini sredstev za posamezno občino.

Med upravičene stroške sodijo stroški zaradi obnove in investicijskega vzdrževanja občinskih cest in javnih poti, ki so dodatno obremenjene zaradi povečanega nadzora državne meje, stroški osvetlitve občinskih cest in javnih poti ter drugi stroški, ki nastanejo občinam za zagotavljanje večje varnosti občanom in so posledica povečanega nadzora državne meje.

Resolucija o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050

Strategija določa dolgoročne strateške cilje države in usmeritve razvoja dejavnosti v prostoru. Vsebuje: vizijo prostorskega razvoja države, dolgoročne cilje in koncept prostorskega razvoja s prednostnimi nalogami ter usmeritve za doseganje ciljev. Temeljne usmeritve so pripravljene za dolgoročno perspektivo do leta 2050, za izvajanje ciljev Strategije v srednjeročnem obdobju pa bo pripravljen načrt za obdobje do 2030, s podrobneje opredeljenimi aktivnostmi, nosilci, roki in sredstvi.

Za izvajanje Strategije je opredeljen širok nabor prostorskih inštrumentov (akcijski programi, regionalni prostorski plani) in drugih inštrumentov za medsektorsko povezovanje in upravljanje prostora. Uspešnost doseganja ciljev Strategije in izvajanja aktivnosti ter ukrepov se bo periodično spremljala preko sistema spremljanja stanja z določenimi ciljnim kazalniki in kazalniki stanja. Ta bo podlaga za oblikovanje predlogov spreminjanja in dopolnitve Strategije.

Zakon določa, da razvojni dokumenti posameznih področij in dejavnosti ne smejo biti v nasprotju s Strategijo. Zato je Strategija osnova za usklajevanje sektorskih razvojnih politik na eni strani, na drugi strani pa so vanjo že vključeni razvojni cilji države, ki z umestitvijo v Strategijo dobijo svojo ustrezno prostorsko komponento ali pa je ta določena v drugih razvojnih dokumentih, ki pa morajo biti skladni s Strategijo. S tem uresničujemo načelo usklajevanja interesov na najvišji ravni državnih razvojnih dokumentov, kar omogoča večjo učinkovitost pri izvajanju strateških razvojnih ciljev države v postopkih na izvedbeni ravni.

Strategija sledi zakonskim načelom urejanja prostora, zlasti načelom trajnostnega prostorskega razvoja, identitete prostora, usmerjanja poselitve, usklajevanja interesov, strokovnosti in sodelovanja javnosti. Strategija daje vsebinske usmeritve za izvajanje nekaterih novih prostorskih instrumentov kot je regionalni prostorski plan, pomorsko prostorski plan, širša mestna območja, urbani razvoj, zeleno infrastrukturo. Kot korak na poti k doseganju dolgoročnih ciljev in usmeritev strategije, bo pripravljen akcijski program za njeno izvajanje do 2030, ki bo vključeval naloge ter povezal merljive cilje prostorskega razvoja z izvajanjem sektorskih politik v konkretnem programskem obdobju.

Ključni izzivi, ki vplivajo na prostorski razvoj in so v strategiji naslovljeni s prostorskimi usmeritvami, so: demografske in podnebne spremembe, oskrba z energijo in prehod v podnebno nevtralno družbo, globalizacija gospodarstva, digitalizacija in razvoj informacijsko-komunikacijskih tehnologij, krepitev vloge mest, zmanjševanje naravne ohranjenosti, biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti, čezmejno in makroregionalno povezovanje. Pri posameznih izzivih je navedeno, kako se ti izzivi izražajo v različnih prostorskih kontekstih, npr. v urbanih ali podeželskih območjih, ter kakšne vrste prostorskih usmeritev in ukrepov je treba zastaviti ali okrepiti.

Združenje Občin Slovenije
The Association of Municipalities of Slovenia

E-Mail: info@zdrufenjeobcin.si
www.zdrufenjeobcin.si

* * *